

HINDAMISOTSUS

02.12.2025 nr 16

Tervishoiuteenuse osutamist tõendavate isikupõhiste meditsiinidokumentide arhiiviväärtuse väljaselgitamine (16.12.2015_97) - muutmine

I HINDAMISE KÄIK

ÕIGUSLIK ALUS

Arhiiviseadus § 7, Arhiivieeskirja 4. peatükk, Rahvusarhiivi kogumispõhimõtted (26.06.2024)

HINDAMISE ULATUS

Tervishoiuteenuse osutamise käigus alates 2003. aastast loodud isikupõhised meditsiinidokumendid

KOOSTAJAD

Tallinna kogumisosakonna hindamisvaldkonna juht Külli Niidassoo

ANALÜÜS

Rahvusarhiivi 16.12.2015 hindamisotsusega nr 97 anti arhiiviväärtus 01.01.2003–31.12.2014 alustatud 1. kuupäeval sündinud patsientide haiguslugudele seitsmes tervishoiuasutuses (SA Tartu Ülikooli Kliinikum, SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla, SA Viljandi Haigla, SA Hiiumaa Haigla, SA Jõgeva Haigla, SA Pärnu Haigla ja Kuressaare Haigla SA). Alates 2015. algusest said arhiiviväärtuse sama sünnikuupäeva valimiga patsientide dokumendid Tervise Infosüsteemis.

RIHAs registreeritud ja avalike ülesannete täitmiseks loodud andmekogude 31.10.2017 hindamisotsusega nr 51 tunnistati Tervise Infosüsteem arhiiviväärtusega andmekoguks.

Meditsiinidokumentide hindamisel 2015. aastal kasutati Rahvusarhiivi hindamispoliitika ja -strateegia hindamiskriteeriume (riigiarhiivari 15.02.2010 käskkiri nr 10), mis ei ole enam täiesti kooskõlas kehtivate kogumispõhimõtetega (26.06.2024). Hindamiskomisjoni 19.06.2025 koosolekul arutati isikupõhiste meditsiinidokumentide senise kogumispraktika kitsaskohti ning võimalusi kasutajate uurimisvajadustele paremini vastata. Kehtivate kogumispõhimõtete järgi peavad arhiiviväärtusliku osa valikuotsused olema reaalselt rakendatavad ja arvestada tuleb üleandvate asutuste eelarveliste võimalustega. Hindamiskriteeriumide kohaselt on andmekogudes sisalduv teave paberdokumentidega võrreldes kergemini töödeldav ning seetõttu kasutajale suurema uurimisväärtusega. Unikaalsuse hindamiskriteeriumi rakendamisel eelistatakse samasisuliste teabekogumite puhul üldjuhul digitaalset vormi analoogsele, arvestades selle paremat kasutatavust.

Arhiiviväärtuse saanud sünnikuupäeva valimisse kuuluvate paberkandjal haiguslugude kogumisel on selgunud, et dokumentide üleandmine on asutustele väga töö- ja ressursimahukas. Haiguslugude väljavalimine sünnikuupäeva alusel on keeruline ja aeganõudev ning mõningatel juhtudel võib see olla isegi teostamatu. Keerukust lisavad hübriiddokumendid, kus osa teabest on infosüsteemis, osa paberil. Seega peab tõdema, et sünnikuupäeva valimi rakendamine statistiliselt esindusliku väljavõtu saamiseks isikupõhiste meditsiinidokumentide koguhulgast ei ole end päriselt õigustanud.

Ülevaate saamiseks Tervise Infosüsteemi laekunud dokumentide kohta alates selle kasutusele võtmisest kuni 2014. aastani pöördusime päringuga Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskuse (TEHIK) poole. TEHIKust 21.07.2025 saadud andmetel on perioodil 2009–2014 edastatud Tervise Infosüsteemi 12 798 215 dokumenti (sh 7 442 907 ambulatoorset ja 1 179 066 statsionaarset epikriisi). Tervishoiuteenuse osutajatel on lisaks olemas ka võimalus andmeid tagasiulatavalt Tervise Infosüsteemi lisada ning TEHIKu sõnul seda võimalust kasutatakse.

Arhiivikasutajate ootus saada vajalik teave kätte digitaalsel kujul suureneb pidevalt. Tervise Infosüsteemi hõlmatud digitaalse isikupõhise tervisealase teabe eeliseks on selle suurem detailsus ja kasutusmugavus, sealhulgas parem leitavus, taaskasutatavus ja töödeldavus võrreldes paberkandjal haiguslugudega. Tervise Infosüsteemi andmete kogumise puhul loobutakse sünnikuupäeva valimist, kuna lisaks rahvatervise ja meditsiiniteaduse (haigused, ravipraktikad, regionaalsed erinevused jne) arengu uurimisele kasvab üha pereajaloo uurijate huvi esivanemate terviseandmete vastu.

Hindamisotsuse muutmise eesmärgiks on koguda isikupõhist meditsiinilist teavet suuremas ulatuses digitaalsena. Paber kandjal haiguslugude arhiiviväärtuslik osa piiritletakse ajavahemikuga 2003–2008 ning seeläbi vähendatakse asutuste töö- ja ressursikoormust. Tervise Infosüsteemi kogutud andmestik on terviklikum ja hõlpsamini kasutatav ning vastab paremini nii rahvatervise- ja meditsiiniteaduse kui ka pereajaloo uurijate vajadustele, mistõttu antakse arhiiviväärtus Tervise Infosüsteemi hõlmatud isikupõhisele meditsiinilisele teabele.

II OTSUS

Hindamise tulemusena muudetakse punkte 3.1 ja 3.2 järgmiselt:

3.1 Arhiiviväärtuslikud on vahemikus alates 01. jaanuarist 2003 alustatud ja hiljemalt 31. detsember 2008 lõpetatud isikupõhistest meditsiinidokumentidest kõigi 1. kuupäeval sündinud patsientide haiguslood, mis on loodud Sihtasutuses Tartu Ülikooli Kliinikum, Sihtasutuses Põhja-Eesti Regionaalhaigla, Sihtasutuses Viljandi Haigla, Sihtasutuses Hiiumaa Haigla, Sihtasutuses Jõgeva Haigla, Sihtasutuses Pärnu Haigla ja Kuressaare Haigla Sihtasutuses.

3.2 Arhiiviväärtuslik on Tervise Infosüsteemi hõlmatud isikupõhine meditsiiniline teave.

III HINDAMISOTSUSE RAKENDAMINE

ÜLESANNE ASUTUSELE HINDAMISOTSUSE RAKENDAMISEKS

Arhiiviväärtuslikuks hinnatud teave kuulub üleandmisele vastavalt arhiivieeskirjale.

Arhiiviväärtuseta teave hävitatakse vastavalt arhiivieeskirjale.

(kinnitatud)

Hanno Vares

hindamiskomisjoni esimees

Hindamisotsuse PDF-faili loomise kuupäev: 03.12.2025 14:15:07